

Barcelona 30 d'abril de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX :: Núm. 2445 :: 15 cts. :: Atrassats 30

METRO-LICEO

— Això és l'estació del Metro?
— No, senyor. Es una imitació que ha fet el senyor Nebot
de les coves d'Artà!

TEATRE CATALÀ ROMEA

Divendres, nit: La formidable creació de l'Enric Borrás,
EL MONJO NEGRE. Esplèndid decorat del mestre Vilomara.
Diumenge, a dos quarts de quatre: LA VENTAFOCES.
A dos quarts de sis: MARÍA ROSA, per l'Enric Borrás.
Nit, a les deu: EL MONJO NEGRE

Es despatxa a Comptaduria

EDEN

*Tarde el gracioso vodevil
de gran risa*

MÉDICO DE NOCHE
(Estrero)

Lunes: LAS COSAS DEL MATRIMONIO

Manuel Sugrañes

presenta les
grans revistes

Yes-Yes

Oui-Oui

al

Teatre Còmic

SASTRERIA I CAMISERIA

L'ATLANTIDA

Sant Pau, 56 i 58

BICICLETES MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Pianos - Armoniums

DE LLOGUER : COMPRA VENDA : PLASSOS I COMP-
TAT : BOMBOS : CAIXES DE REGLAMENT : JAZ-BANS
COMPLETS A PREUS BEN MODICS

Es la **Casa GOL**, San Pau, 24

la millor assortida en músiques i instruments musicals
de tota mena.

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes
classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

OLM, 8 : TELEFON 4115 A

◀ BARCELONA ▶

METRO-LICEO

de les coves d'Anàst

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Advertència:

Demà, dissabte, dia primer de maig

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà un interessant número, i, además el núm. 3 del fulletí enquadernable

UN TROS DE PAPER

Preu com sempre: 10 cts.

Modes

Això de la moda cada dia és una cosa més divertida i més mancada de sentit comú.

Abans, la moda mirava sempre l'estètica, i la moda que no s'ajustava a l'estètica moria de seguida. Mireu sinó les indumentàries siríaca, egípcia, indiana, grega i àdhuc la de la mateixa degenerada Roma. Mai no haureu vist cap vestit d'aquells països que sigui lleig. Avui, tots els països que miren l'art per damunt de tot, cerquen l'estètica en la moda. Però aquests països tan ximples de la civilització europea, a mesura que han avançat en progrés, han perdut en sensibilitat, i la moda ha traduït sempre aquesta transformació.

Però des del segle XIX ençà, el nostre gust ha degenerat d'una manera vertiginosa. Ja no és possible una devaluació més ràpida.

Avui, això de la moda, és la cosa més estúpida que hom pot imaginar-se. Sembla mentida!

La moda femenina tendeix a deixar la dona de la manera més sensual possible i masculinitzar-la. La moda masculina, a feminitzar l'home. Un periodista barceloní digué que una dona masculinitzada, arribaria tot lo més a semblar un home feminitzat; podríem afegir que un home feminitzat tot lo més s'igualarà a una dona masculinitzada, que, al capdavall, és també una inversió.

Temps enrera parlàvem que a París havia sortit la moda dels *smokings* femenins. Bé, en el "Liceo" ja se n'ha vist un. Va tenir el gran èxit. Mai no s'havia vist una bestiesa semblant.

Pels homes són moda uns pantalons amples de baix d'un metre. Se'n veuen molts, de pantalons amples. Però l'altre dia es passejava per la Rambla un xicot poca-solta amb els pantalons—sense exagerar—de metre i mig.

Què podem fer amb gent així? Res! Tot el que ens passa, doncs, és natural.

CONDECORACIONS

Diuen que, a França, volen condecorar Mme. Ganna Walska, esposa d'un milionari americà. Per què se la vol condecorar? Per la fortuna del seu espòs? Per mèrits relllevants d'ella?

No. Perquè és una cantant aficionada. Aquesta condecoració, s'afegeix, serà l'inici d'una sèrie de condecoracions a aficionades al cant. Ja tenen feina si és que volen condecorar totes les cantants de la vida de societat.

Algú ha volgut cercar una justificació a aquestes condecoracions. Per fi ha estat trobada. Es vol premiar l'afició al cant per a què així n'hi hagin més, cosa que es creu necessària a l'agricultura, car com més dones cantin als salons de societat, més plourà.

D'UNA PELLICULA

L'èxit del dia, a l'Ajuntament, i a fora, és es el senyor Salas Antón, l'ex socialista. Aquest senyor, que és el més patriota de tots, ha fet aprovar a la Comissió Permanent una proposició demanant que es protestés d'una pel·lícula de la parella Douglas Fairbanks i Mary Pickford que ell diu que és deshonorosa per Espanya. Tothom ha anat enrenou per aquesta pel·lícula.

I ara sembla que la pel·lícula no existeix.

L'ABRIG A DESTEMPS

En plena Primavera hem hagut de treure novament l'abrig al carrer. Dintre l'abrig hi anàvem nosaltres. Hi anàvem per necessitat, no per gust, com és de suposar. Al contrari: l'haver de sortir, en plena Primavera, dintre de l'abrig, ens causava una profunda pena, una gran desolació.

Ja ens havíem despedit de l'abrig, ens en havíem despedit amb unes paraules tan tristes com les de la romansa de l'últim acte de La Bohème, aquesta òpera ensucrada que tant ha fet enternir als burgesos incapaces d'enternir-se davant d'un bohemí de debò.

L'havíem tingut un moment a les mans, davant la boca oberta de l'armari, i havíem dit:

—Adéu, estimat amic, estimat company de passejades i fatigues! Fins a l'hivern que ve!

LA PACIENCIA

—Trenta anys de relacions i encara no et cases?
 —Espero la inauguració de la Plaça de Catalunya...o sigui, cosa d'uns trenta anys!

Tu has estat el millor amic que hem tingut, el millor company. No dotat de veu, al revés de les humanes criatures, no ens has donat cap llauna, no ens has llegit cap novel·la blanca — uix! — no ens has cantat cap tango més o menys argentí, ple d'un sentimentalisme inferior i malaltís, no ens has demanat cap duro per a un compromís d'honor... amb moltes patates.

Adéu, estimat amic, estimat company de passejades i fatigues! Fins a l'hivern que ve!

Has estat, durant tot aquest passat hivern, el nostre consol i la nostra ajuda. Ens has donat una suau i confortadora caloreta. Ens has esquivat molts constipats i, qui sap!, potser alguna pulmonia i tot, i així hem pogut anar tirant. I qui diu tirant, diu escrivint, escrivint coses inútils:

comèdies, novel·les, articles de periòdic... El dia que et vàrem adquirir, a canvi d'un grapat de monedes de plata, tinguérem per a tu una mirada encesa d'amor que no hem tingut mai per cap dona.

Adéu estimat amic, estimat company de passejades i fatigues! Fins a l'hivern que ve! T'has tornat vell, t'has pelat un xic, però nosaltres sentim per tu el mateix amor i el mateix agraiment que el primer dia. Que per molts anys! Això li diguérem. I el tancàrem a l'armari.

Després l'hem hagut de treure novament i ens hi hem hagut de posar dintre. D'això n'hem sentit un xic de remordiment. Perquè l'abrig, pobret!, també necessita descansar, fer vacances.

VIRAI

ELS "CORRIDOS"

—Fa tres hores i mitja que l'espero. Ara sí que no pot trigar!

ESPURNES

Mosaic heterogeni

Misteri tramviari.—Ja us haureu fixat amb aquella capseta de vidre que els cobradors tramviaris porten subjecte a la corretja de la cartera. Faríeu el favor de dir-me perquè serveix? Des de què tinc ús de raó, aquesta misteriosa caixeta m'amarga l'existència. Què deu significar? Enigma... Alguns cops he arribat a pensar que potser conté qualche amulet cabalístic; per exemple, un trocet del pri-

mer tramvia que s'inventà... Però, no. No és admissible. Un dia vaig preguntar-ho a un senyor que tenia anys, experiència i reuma. Va dir-me que, segons el Reglament, deu portar-s'hi una espongeta per humitejar-se els dits i facilitar l'arrencament dels bitllets...

Mentida. Aquell senyor em va enganyar.

Jo no he vist mai usar el citat objecte; en canvi, m'he fixat que molts cobradors es mullen els dits amb saliva, per facilitar el susdit arrencament, i us entreguen el bitllet tot amarat d'una sospitosíssima humitat... Escolteu, benvolguts lectors: no podria ésser que reservessin la petita esponja per netejar els vidres del cotxe? I bona falta els hi fa...

RECEPTA

- Aquest vell, mai s'acaba de morir.
- Fes-li comprar un Studebaker.

Tampoc. En aquest cas, o mancaria esponja o sobrien vidres: el misteri continua indexifrabable.

La noia moderna.—Passa pel davant nostre la noia moderna i el moralista ens increpa indignat:

—Aquestes modes! Això no es pot tolerar! Que no veieu quin relaxament de les costums? Ah, dones perverses, dones demoníiques!

Calma, senyor moralista, calma, i comprensió. Us equivoqueu lamentablement.

Fixeu-vos: Aquesta noia, de fina silueta estilitzada.

Depeuets pulcrament calçats.

Que llueix unes esplèndides pantorrilles (i què?)

Que porta els cabells tallats a la *Garçonne*.

I quin cenyit "sweter" insinua una panereta de curva simpàtica...

Ni té res de perversa, ni és demoníica. Continueu fixant-vos; en aquell quiosc ha comprat *En Patufet* per la seva germaneta, i una novella blanca per ella. Aquesta noia que tant us horroritza, té l'esperit completament Folch i Torres. Demés, treballa; botiga, despatx, taller... I el treball, senyor moralista, és la suprema qualitat.

Sentint Pau Casals.—El violoncel té una modulació humana, humaníssima; el *cello* ens parla a l'ànima... En certes composicions té una evocació que potser no assoleix el violí...

I en la Polonesa, és descripció enyoradissa.

En el Minuet, és diàleg de galanies entre empolvada marqueseta i abat cerimoniós.

En la Gavota es dansa d'antigor, de reverències, de lentes actituds d'acatament.

En la Simfonia, és poemàtic amb sonoritats d'armònim.

I en el Nocturn, és jardí banyat de clar de lluna, on les roses es colltorcen en un desmai perfumat.

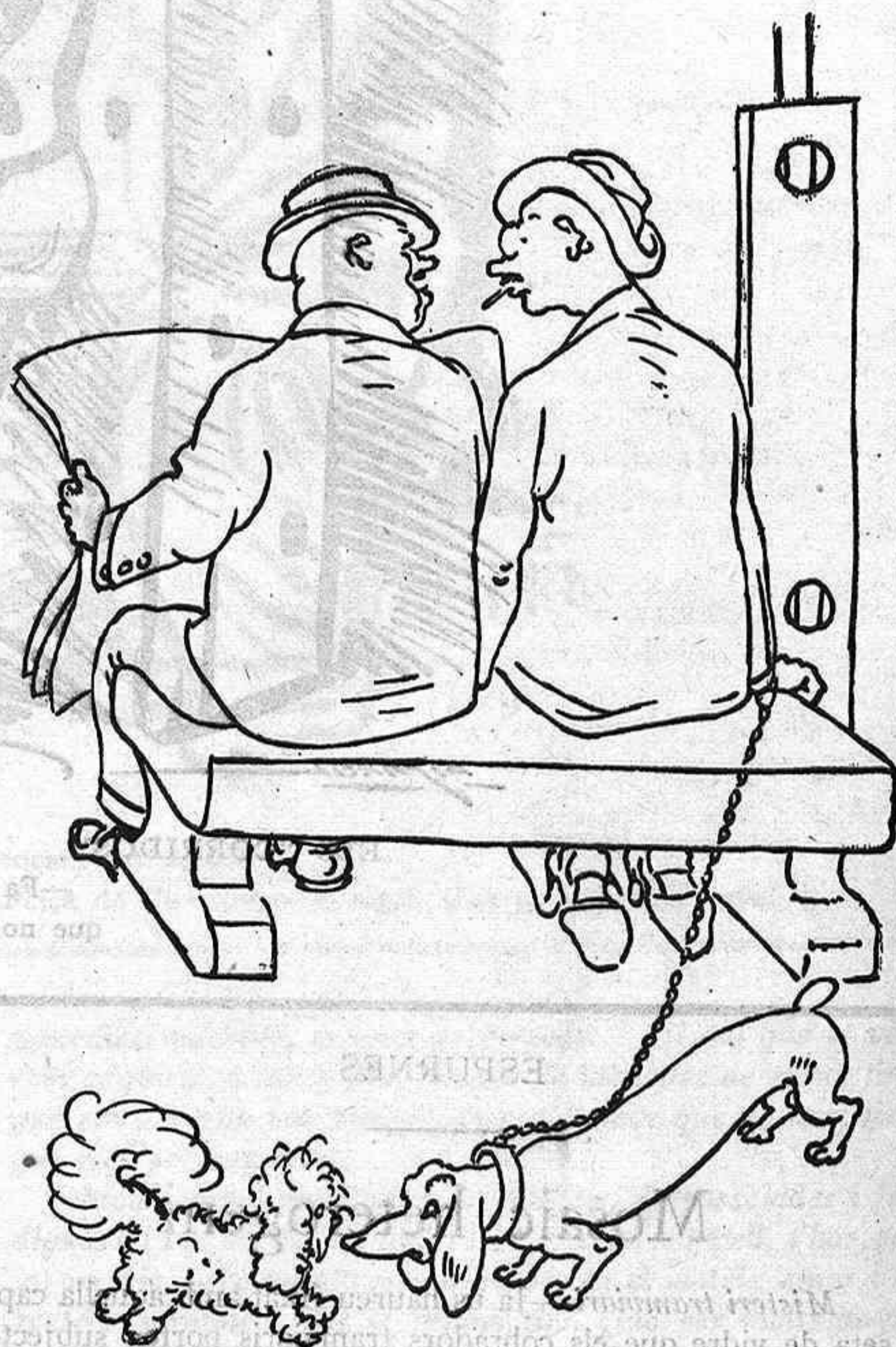
Miniatura.—Una ampla plaça rural amb porxos; és nit de festa.

Al costat de Casa la Vila, l'entarimat de la cobla; al mig de la plaça s'aixeca el castell de focs d'artifici.

L'últim refilet de la tenora es perd en la negra llunyania, i comença l'encesa del castell.

Trenquen el silenci de la nit uns morterets eixordadors, talment descàrregues artilleres. Bengales, correca-mes, rodes vertiginoses...

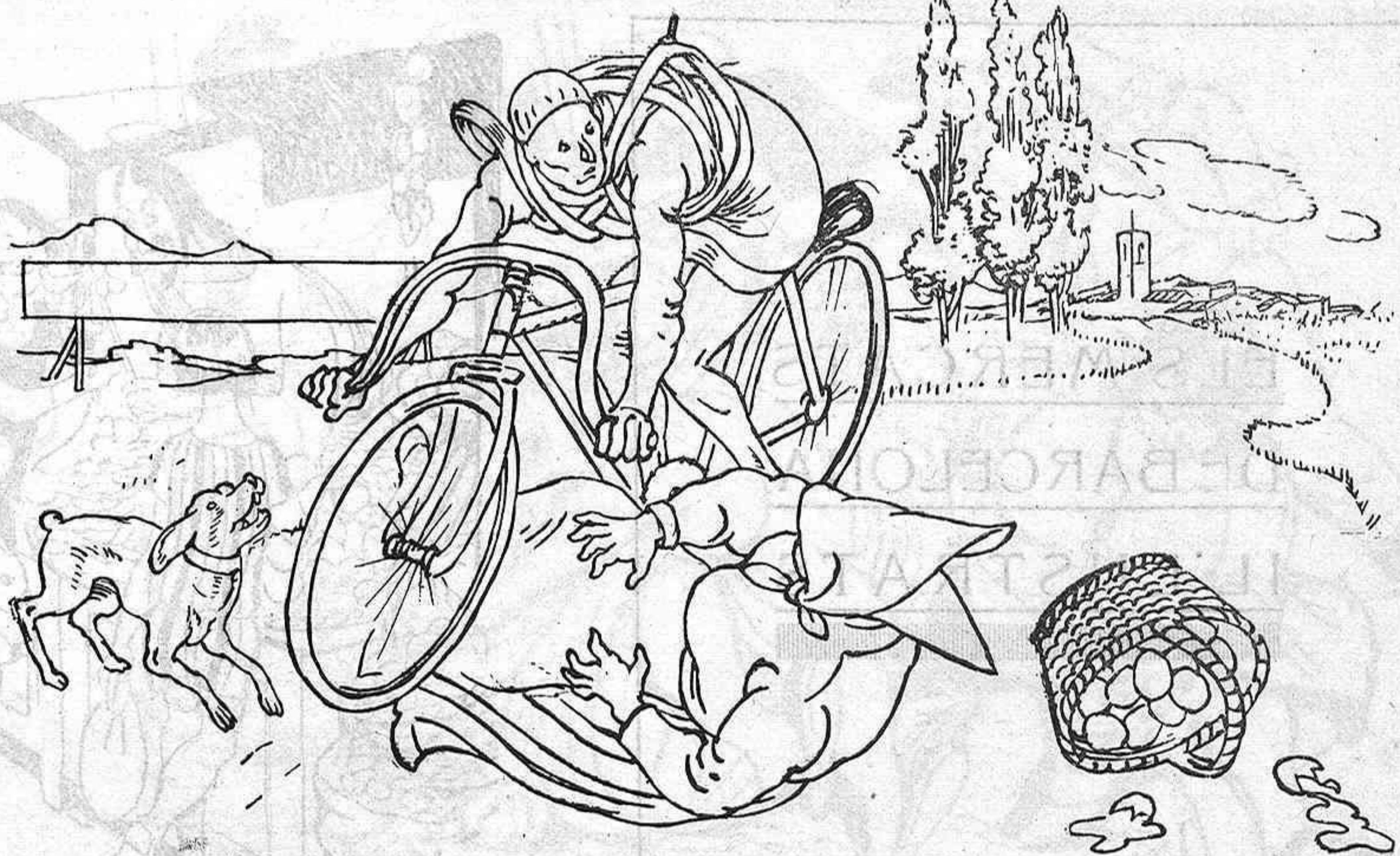
Confusos amb la gentada, una gentil parella d' enamorats; ella, apoiada en el braç lleial del galan, contempla els focs. De sobte, un potent coet solca l'espai amb una

MES RAIDS

—Saps que volen fer un altre raid donant la volta a Europa?

—Jo encara en sé un de més perillós: la volta a la Plaça Catalunya.

SEMPRE ES UN CONSOL

—No s'espanti, dona; no cridi, que sóc pes pluma!

ratlla de foc; el superb brunzeig acaba amb un xiulet com un sospir de la immensitat.

I el sospir fineix en un desmai de claror.

—Mira, que bonic!...—diu ella, signant el cel.

El galan fixa l'esguard en els ulls d'ella, i veu reflectat en el fons de les pupil·les estimades—divinal miniatura—tot un esclat de llum multicolor.

JOAN BAGÓ

Inconvenients de la moda

Hom veu com s'extén la moda d'anar sense barret. Els caps calents i butxaques fredes, diuen que és el sistema més pràctic.

Aquest estiu em sembla que riurem; segons m'assabenten els enterats, dominarà la moda de *calces-faldilles*, amb el cap a la fresca, de nits, i a la torradora, de dia.

Ara, digueu-me si no serà espeterrant veure un *derrièr* exemplar, habillat amb els ornaments de la temporada.

Vaja, definitivament, anem per bon camí: les dones a la *garçon*, i els homes amb faldilles (semblança), no és un bon auguri?

Aviat, molt aviat, per distingir el mascle de la femella, no hi haurà altre remei que mirar si porta arracades—ei!, si no ve la moda d'anar sense.

Allò de fer conquestes pels balcons... ni pensar-hi. No faltaria més que féssiu un signe a un *garçon* de debò i us denunciessin encara *por indecente atrevido*.

Mentre hi hagi qui li pesi massa el cap i la moda de *calçasses* persisteixi, cal anar amb un ull fora de lloc, si no us voleu trobar en un compromís.

XORCA DE TORDERA

La topada de trens

No n'hem de donar detalls; el sagnant succés ha estat el comentari trist d'aquests dies. Quatre morts i nou ferits n'han estat les víctimes; entre els morts, l'ex diputat regionalista senyor Lligé.

La dolor ha estat general, i serien balderes, ara, totes les nostres paraules.

Qui ha estat el causant de la topada? Ningú. És evident que fou una cosa inevitable i inconscient. Però, de totes maneres, no serà de més repetir que si la companyia tingués doble via en les línies importants, com ho és aquesta del tren de França a Madrid, la tragèdia no hauria ocorregut; trobem passador que hi hagi via senzilla en trens com el de Girona a Palamós, per exemple, però no és tolerable que hi sigui en les línies dels grans expressos.

Altrement, és un fet demostrat que els vagons petits, quan van amb velocitat, voten, i molt més si estan col·locats entre vagons grossos. No obstant això, l'express, aquell dia, duia un furgó per equipatge. I fou aquest furgó que causà gairebé totes les desgràcies, car amb la topada votà damunt del primer cotxe de passatgers.

Ens adherim a la dolor general i trametem el nostre condol a les famílies de les víctimes.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

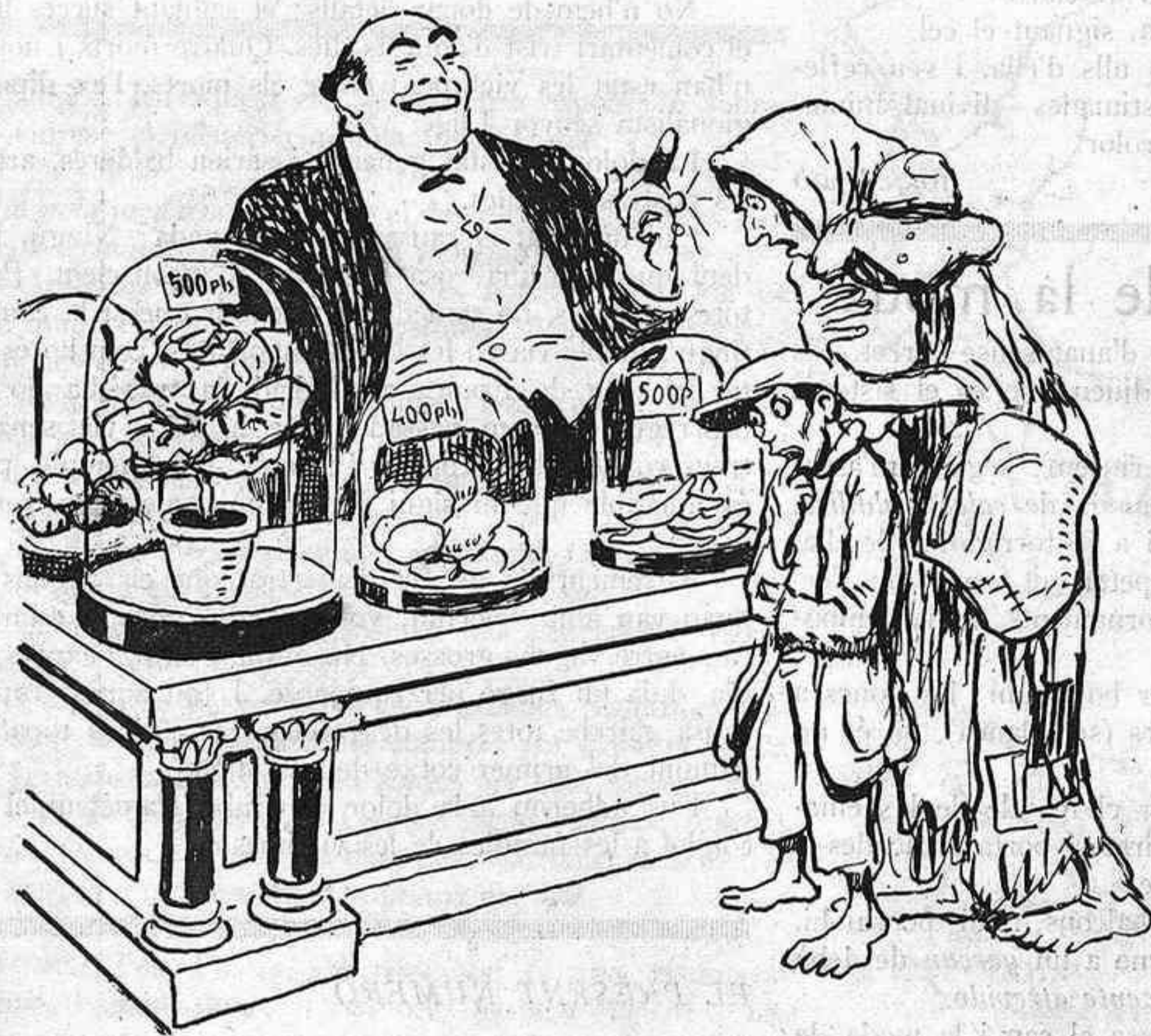
ELS MERCATS
DE BARCELONA
IL·LUSTRATS

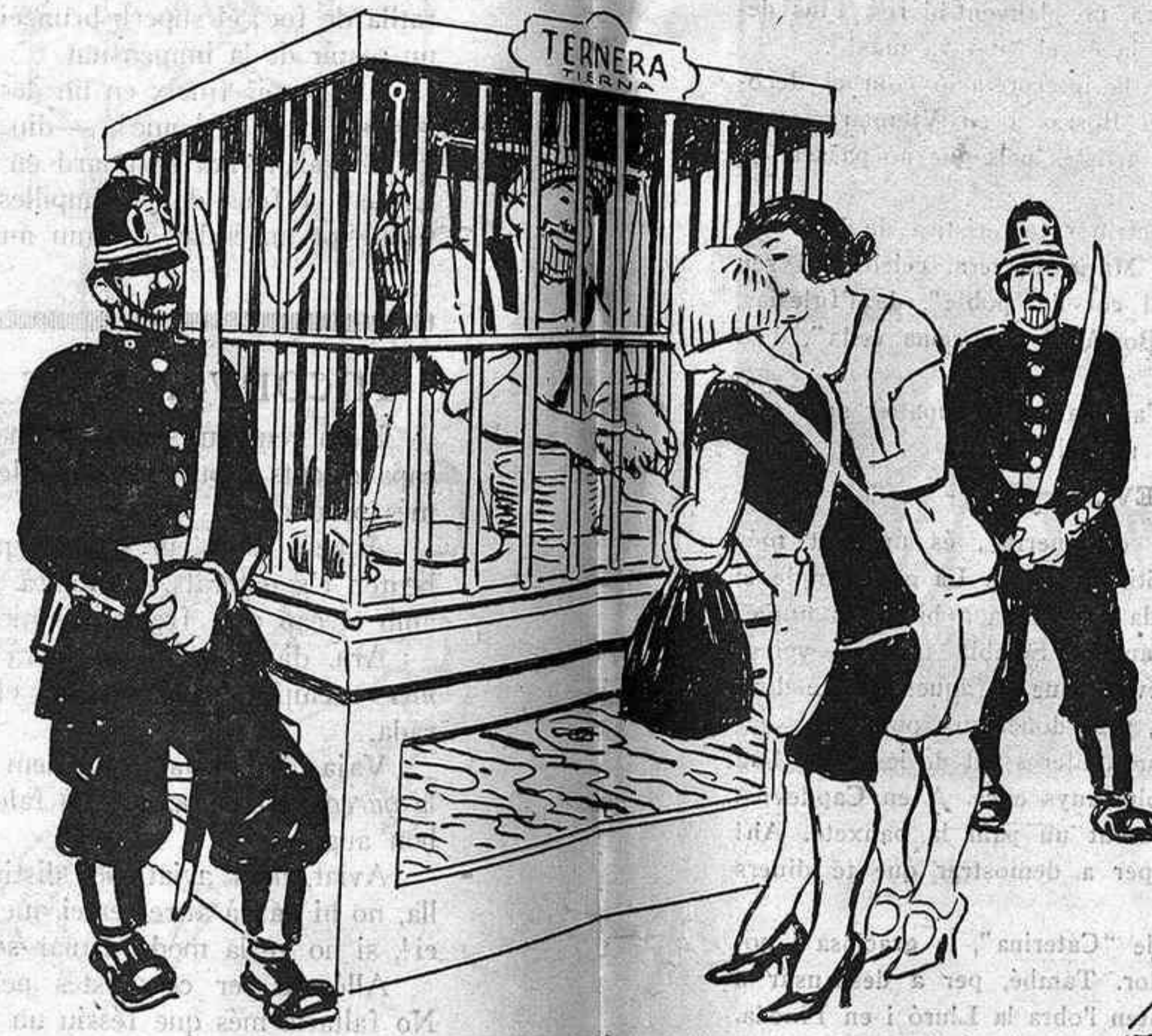
EL DE SAN JOSEP

EL DE LA REVOLUCIO

EL DEL PORVENIR

EL DE LA LLIBERTAT

EL DE LA UNIO

XERRAMEQUE ARTISTIQUE

A GRAPATS

Abans una exposició d'Art era una cosa solemnia i sorollosa; se'n feien poques, i, està clar, passava allò d'aquella famosa campana de Samaniego:

“En una catedral una campana havia que sólo se tocaba algún solemne día...”

Però ara, ai, fillets!, ara les fan a grapats; tres per ací, quatre per allà... res, que un no sap cap on girar-se, ni es recorda res del que ha vist.

Aneu a les “Layetanas”, per exemple, i us topeu, de primer antuvi, amb una esplèndida exposició de mestre Meifrén, un pintoràs que de tan bé que ho fa, va de recules, vull dir que cada dia té més delit i es sent més jove per a pintar la naturalesa viva i formosa en tots els seus moments; quins colors tan bonics, quina varietat de temes i quina mà tan garbosa per a llençar el color damunt la tela, sobretot en la *Bacanal* florida i en aquella exquisidíssima de vista de la illa daurada, copsada des de Bellver! *Efecte de nit*, *Tardor a Aranjuez* i *Mallorca vista a plena llum*, són tres obres d'empenta, sadollades d'esperit, d'aquelles que n'entren poques en lliura.

Al costat d'en Meifrén, l'Antoni de Ferrater s'aguantava ferm al peu dels seus jardins senyorívols, conreats amb molt de gust; ja sabem que és un dels nostres millors jardiniers, i quan s'arriba al *Portal de l'Església* i al *Convent dels Escolapis*, un bon paisatgista i tot, que sap bastir edificis que no cauen; el fort d'en Ferrater, però, són els parcs i la floricultura i ço fa que al *Jardí de casa Güell*, al de can *Cuadros* i al de la *Castañer* s'hi trobi com a casa el sogre.

No gaire lluny d'aquests expositors, en F. Vidal Palmada en fa l'aïetà amb un grapat de pintures i un altre de dibuixos a la tinta, entre els quals n'hi una parella nomenada *Pins de roques planes* i *Platja de la cova* que em feren el pes per la seva valentia, encara que no les trobi prou pastoses; en canvi, dels dibuixos no crec que n'hagués arribat a trobar un parellet que no m'anessin bé. *Y váyase lo uno por lo otro.*

No gaire sovint l'art decoratiu pot fer bon paper al costat de l'expressiu, com l'està fent a les “Layetanas”, i és perquè es tracta d'un art decoratiu ben aplicat, com aquells nois que mai no fan campana a estudi.

Allí s'hi poden veure unes pintures d'E. Jener, pare, d'un caient oriental i d'unes coloracions brillants, abocades pel broc gros, les quals pintures fan equilibris entre les dues arts com una funàmbula graciosa quan passa la corda fluixa; al costat d'elles l'E. Jener, fill, hi exposa una colla d'objectes decoratius d'un caient ben original: coixins de pell, paravents, batics, llànties, petits mobles, etcètera, completant l'exposició en E. Navarro, amb formosos coixins brodats en or i bon nombre de projectes de decoració casolana que fan venir ganes de fer-se un xalet als voltants de Barcelona per a veure-les de tamany natural.

A les “Galerías Dalmau” hi ha tres exposicions, és a dir, una pila: Maria Freser, que com més va ho fa millor, ens mostra uns aiguaforts en els quals hi ha tanta picardia com traça i coneixement del gravat casolà, així com vàries aquarelles pomposes, especialment les que es diuen *Groguets* i *El gerret de les violes*.

Els *Tipus de París* i les *Ballarines* caçades al vol per la garbosa artista, la fan quedar com un home... i perdoni la comparança.

En E. Bosch Roger és un artista ingenu i modest que no ha fet catàleg i jo li alabo, perquè així no em cal nomenar-li res; les seves set pintures i els seus quaranta dibuixos aquarellats, són per mi altres tantes promeses falagüeres; com si diguéssim una florida primerença.

L'exposició benèfica a favor del malaurat pintor Remigi Cid, organitzada pels seus amics i companys, mereix una visita i demana una adquisició.

Qui sia cofrere que prengui candela.

C. ARBÓ

TELÓ EN LAIR E

ROMEÀ

L'Enric Borràs ha posat en escena el drama de Frederic Soler “El monjo negre”, temps ha no representat. Cal dir que l'ha posat amb tota cura, no planyent-li res. Fins decorat d'en Vilumara i tot, que ja és el “ino va màs!”.

Ja és de suposar que, tant la interpretació com el decorat resultaren insuperables. En Borràs i en Vilumara estan com mai de facultats. Són dos artistes pels que no passen els anys.

Aquesta nit la, distingida actriu característica de la Companyia del “Romea”, senyora Maria Morera, celebra el seu benefici, posant en escena “El cor del poble”, de l'Iglesias, amb la cooperació de l'Enric Borràs, i “La reina vella”, d'en Guimerà.

Donada la personalitat de l'artista i les simpaties amb que compta, estem segurs que serà un èxit.

NUEVO

L'èxit de “Cançó d'amor i de guerra”, és un èxit més sorollós, més franc, més definitiu cada dia. La gent omple el teatre “Nuevo” cada nit, i cada nit obliga a bisar els números musicals i a parlar els autors. Sembla talment—veient la gentada que aflueix al “Nuevo”—que en aquest teatre donguin cupons. No donen cupons, però donen una obra que, sense exagerar, és la millor i la més interessant de les que s'han representat a Barcelona de molts anys ençà. A en Capdevila, de resultes de l'èxit, li ha crescut un pam la panxeta. Ah! I s'ha comprat unes ulleres, per a demostrar que té diners per a més d'un vidre.

S'ha encarregat del paper de “Caterina”, la graciosa i notable tiple còmica Carme Valor. També, per a descansar a en Godayol i a la Bugatto, canten l'obra la Lloró i en Pineda. I esllueixen tots els de la interpretació. També hi han aplaudiments per als escenògrafs Batlle i Amigó, que són uns asos en l'art de l'escenografia.

Amb una obra així, tan bella i tan catalana, el públic està d'enhorabona.

A PAGÉS

—Noi, ho hem tallat massa això!

—Sí, però què vol que li digui? Necessitàvem llenya!

NOVEDADES

Una altra revista. Aquesta es titula "Las Maravillosas", i la firma en Tomàs Borràs. En Tomàs Borràs és un escriptor de debò, delicat i artista, i ha escrit un diàleg molt més pulcre i correcte que el de "La feria de las hermosas". Aquí no hi ha cap ramploneria, cap grolleria, com hi havien en l'anterior revista. Tot això hi sortim guanyant.

Pel demés, la presentació i la interpretació, cuidades com sempre.

COMICO

Continua el grandios èxit de "Oui-Oui", que és d'entre tots, la revista que s'enduu el públic, que és el que es tractava de demostrar. La gent ovaciona els quadros de l'incendi, les flors, els diamants, el quadro oriental, la República del Paralel, i els diàlegs còmics que esmalten l'obra.

Hem d'anotar una alta important en la Companyia: la de Pepeta Fontdevila, excellent tiple còmica, que en les últimes temporades de teatre líric català ha conseguit destacar d'una manera decisiva la seva simpàtica personalitat.

Pepeta Fontdevila, en "Yes-Yes" i "Oui-Oui" ha obtingut un nou triomf. Ens en alegrem. Sí, senyors.

MLLE. JEANETTE

que amb els trajos que ha presentat en la revista del Còmic, ha demostrat saber-ne tant com el més afamat modisto parisenc

el primer, per haver escrit obres que han quedat de repertori, han tingut la grapa suficient per a dur a les taules uns trosos de vida de debò, sense necessitat de recórrer a trucs de mala mena. L'obra, que té quatre actes, va agradar extraordinàriament. Els autors de "La cotxereta" ben bé es poden apuntar-se un gran èxit, i la Companyia un èxit d'interpretació. La Casals féu en l'obra una de les millors creacions de la seva vida; gairebé diríem que la millor. En Santpere, l'Alfonso, en Tormo, la Visita, la Pla, la Hernàez, la Viñals, en fi, tots, estigueren més que bé. Un èxit, en fi, per a tots, del que cal alegrar-se'n.

BARCELONA

"El camino de la felicidad" és una bellíssima comèdia original d'en Marquina i en Martínez Sierra. Versos d'una tendresa, d'una delicadesa meravelloses, conceptes d'una bondat superior, comparables als del "poverello" d'Asís, el Sant artista per excel·lència.

Les il·lustracions musicals de Julià Bautista hi sobren, perquè són poqueta cosa. El decorat d'en Burmann, es resenteix un xic de l'influència d'en Barradas.

Molt bé la interpretació per part de Caterina Bàrcena, Enric Collado i els demés intèrprets, exceptuant al senyor Pérez de León, que estava del tot desencaxat.

RECITAL A L'ATENEU EMPORDANES

Molt concorregut es vegé el Concert extraordinari celebrat a benefici de les famílies dels naufragats de Roses, en el local de la coneguda entitat del carrer del Pi.

El programa consistí en un recital de cançons cantades per Pilar Rufí, acompanyada al piano per Font Palmerola.

Pilar Rufí cantà amb aquell seu refinat i pur art, que no necessita més elogis que els que li han fet.

El senyor Font Palmerola la secundà amb molt d'encert. Gairebé tot el programa era integrat per sardanes i cançons de lieder, d'en Font Palmerola, el qual demostrà ésser un compositor molt discret.

SCHOLA ORPHEONICA

Diumenge passat, al matí, la "Schola Orpheonica", la cantatriu Andreua Fornells i el pianista Claudi Soler, amb aquell seu exquisit art del qual hem parlat vegades, i sobre el qual creiem balder insistir, donaren un concert al teatre "Romea".

Obtingueren l'èxit que es mereixien.

Veu's ací el programa que interpretaren:

"Schola Orpheonica": Obres de Millet, Sancho Marraco, Cumelles Ribó, C. Soler, Mendelsshon, Schumann, Dowland i S. Pedrola. Andreu Fornells i C. Soler: Obres de Mozart, Schubert, Beethoven, Reger, Prahus, Saint-Saenz i C. Soler.

BOB

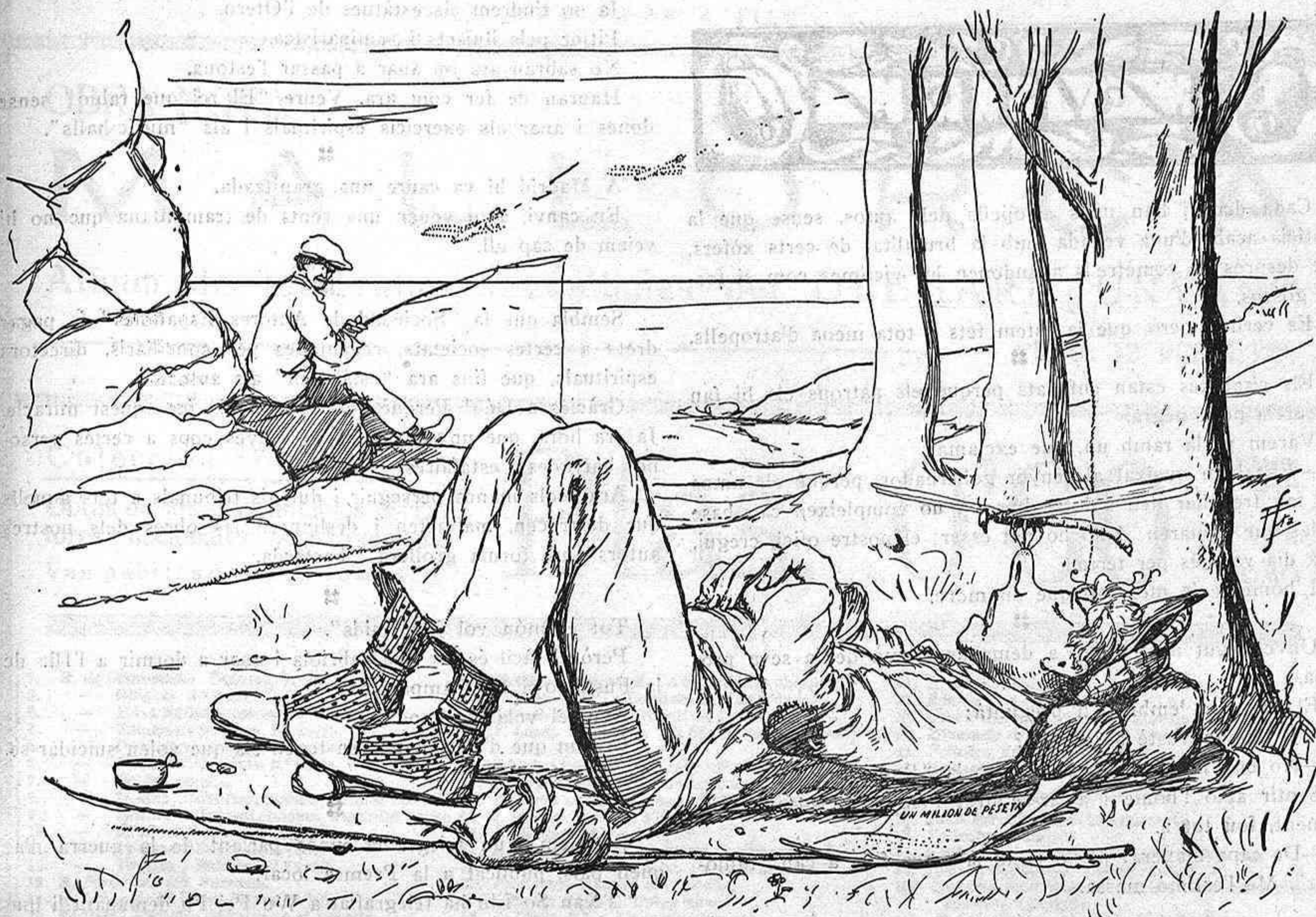

ESPAÑOL

"La cotxereta", que així s'anomena l'obra estrenada darrerament a aquest teatre, és una tragi-comèdia de la mala vida barcelonina fa vint-i-cinc anys. Es una obra valenta, forta, sense concessions al públic de cap mena. Les passions hi són pintades amb tota la brutalitat. Els senyors Poal-Aregall i Planas de Taverne, tots dos autors coneguts, especialment

FUTBOL

Ja ho dèiem nosaltres la setmana passada, que això de les victòries segures era bo de dir, si no, pregunte-ho als pobres nois de l'"Espanyol", que se la varen carregar de valent, i precisament jugant contra l'"Athletic", que la setmana passada n'hi va fer només que mitja dotzena. Veritat que sembla impossible això? Doncs és ben cert, i si no, que us ho digui en

EFEMERIDES

Primer de maig.

Zamora, que diu que quan va veure que els hi entraven amb tanta facilitat, fins li va agafar una basca. Ara, que hem d'ésser sincers; Zamora, en aquest encontre, diu que va ésser el millor, encara que nosaltres no ho podem assegurar, perquè a Madrid és tan lluny, que la veritat, no tenim temps d'arribar-nos-hi i veure-ho amb els nostres propis ulls. De totes maneres, quan ho diuen, bé deu ésser cert. Llavors, digueu si no s'ha d'admirar un home tan formidable com aquest!

També hi va haver ferits; això demostra que es va vendre cara la victòria, com ho acostumen a fer els nois de càn Ràbia.

Per al partit que demà passat han de tornar a jugar a Saragossa contra els mateixos, i per tal de desempatar, ja no cal dir-se que els desitgem més sort.

* * *

El "Barcelona" se les va tenir amb el "Madrid" al camp de Les Corts, i com que hi havia bona perspectiva de fer-se "goals", suposant que els nostres jugadors fessin la segona part del partit que varen jugar a "Madrid", no cal dir que el camp estava completament ple. I després diran que el nostre públic no és intelligent. El que és per a endevinar quan hi hauran "goals" i quan no n'hi hauran; ja podeu pujar-hi de peus, que no n'hi ha d'altre. Vet ací, que en el partit de diumenge, tocant a això dels "goals" no varen sortir del tot satisfets. Només n'hi varen haver tres, però consti que n'hi podien haver més. El que va passar va ésser que, com que la

cosa havia d'acabar amb harmonia, per tal d'estrènyer els llaços de germanor esportiva entre les dues ciutats, el "Barcelona" es va dir: "Tres "goals"? Bah, Bah, ja n'hi ha prou!"—i els bons espectadors varen quedar satisfets.

I contents ells, content tothom.

I nosaltres els seguim.

* * *

El "Júpiter", per fi, aconseguí passar la mà per la cara a l'"Athletic", de Sabadell, en el desempat del segon lloc del Grup B. Havien jugat ja un altre partit i varen quedar empatats, després de dues ampliacions, i diumenge, per no ésser menys, varen acabar el partit també empatats, però en la pròrroga, com ja hem dit, el "Júpiter" va ésser un xic més viu i va encolomar a l'"Athletic" el "goal" que desfeia l'empat.

Ja era hora!

* * *

Per a demà passat tenim un plat fort.

Ja ens convenia, que feia dies que no podíem disfrutar de bon fútbol.

Tenim anglesos—i això es un dir—que se les hauran amb l'"Europa".

Es un equip "amateur" que ja el coneix el públic barceloní. "Civil Service", que va guanyar al "Barcelona" en el seu camp vell.

Davant aquesta perspectiva, qui no somriu de satisfacció?

TEIXI

Cada dia hi han nous atropells dels autos, sense que la Justícia acabi d'una vegada amb la brutalitat de certs xòfers, que després de comètre'ls abandonen les víctimes com si fossin gossos.

Es veritat, però, que ja estem fets a tota mena d'atropells.

Els cirabotes estan enfadats perquè els patrons els hi fan passar la pena negra.

Vàrem parla ramb un, que exclamà:

—Ens hem queixat al senyor governador, perquè els amos ens fan treballar deu i dotze hores i no compleixen cap base de les que firmaren. Això no pot ésser; el nostre ofici, cregui, cada dia va més per terra.

L'home tenia més raó que un moro.

Un conegut nostre anà a demanar la mà de la seva promesa.

El sogre en embrió, li preguntà:

—I, què fa vostè a les nits?

—No en "mòc" de casa; escolto la "Radio".

Sentir això l'home i alçar-se dret i colpejar la taula fermament, fou tot u.

—De capa manera: jo no dono la meva filla a cap "radio-ient". Me l'estimo massa.

EL RIC ARTISTA

—Sí, és un Tyziano, però el vaig comprar tan vell, que l'he fet pintar de nou.

Ja no tindrem els estàtues de l'Otero.
Pitjor pels lluísets i seminaristes.
No sabran ara on anar a passar l'estona.
Hauran de fer com ara. Veure "El rei que rabió" sense dones i anar als exercicis espirituals i als "music-halls".

A Madrid hi va caure una granitzada.
En canvi, aquí vénen uns vents de tramuntana que no hi veiem de cap ull.

Sembla que la "Sociedad de Autores Españoles" fa pagar drets a certes societats, regentades per conciliaris, directors espirituals, que fins ara "estafaven" als autors.

Gràcies a Déu! Perquè sols Déu podia fer aquest miracle. Ja era hora, que un senyor Moltó clavés cops a certes persones barrudes i estafaires.

Ara scols manca perseguir i dur als tribunals a tots aquells que destrocen, malmeten i deshonren les obres dels nostres autors amb forma grollera i bastarda.

Tot el món vol fer "raids".
Però el fàcil és fer una cabriola i anar a dormir a l'Illa de la Fusta, o a les Pampangues.

Avui el volar és moda.
Creiem que d'ales només en tenen els que volen suïcidar-se i les casadetes de poc.

Retallem d'un telegrama xinès parlant de la guerra d'aquell país, publicat a la Premsa local:

"TXan So Lin ha telegrafiat a Wu Pei Fu demanant-li que Tuan Txi Jui conservi la llibertat. Txang So Lin ha acceptat, a condició que Tuan Txi Jui no torni mai més al Poder."

Es tracta de pobles, de persones, de rius?

La guerra xinesa serà molt interessant, però renunciem a entendre-hi res.

A. Ll.: No ens fa gràcia i a més a més és un article molt perillós.—Un lector: No hi ha res a fer, amb coses com aquesta.—Elip: La vostra poesia emocionaria massa els lectors.—C. C. D.: Noia, ens sembla que servirieu més per a fregar plats.—A. L. L.: Expliqueu-ho al bisbe.—C. A. R.: No senyor, el senyor Nebor no ha escrit mai a L'ESQUELLA; ens ha enviat diversos articles, sí, però els hem rebutjat.—S. V.: La vostra herència és massa llarga. Ho hauríem de fer nou.—Fenicex: Bé.—Pritatxo: Trobem la vostra poesia d'un bell bon humor. Anirà.—Kadafort: No ens fa el pes; què voleu fer-hi?—J. T.: Trobem dolents els vostres dos dibuixos. Potser és que no hi entenem prou; però som nosaltres els que hem de decidir.—Segarra: El vostre dibuix pot anar. Veurem si el publiquem.—Ll. S. T.: No és res, la vostra poesia; però amb bona voluntat...—J. G. i O.: Si la vostra "Esfulladissa" no és inèdita, no us la podem publicar.—Yama: Ho sentim molt, però no ens fa peça això que ens heu enviat.—

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

OBRA NOVA

M A L L O R C A

Album de fotografies recopilades per OLEGARI JUNYENT

PREU: 12 PESSETES

Colección DIAMANTE

Obras de los más notables escritores nacionales y extranjeros
Van publicados 125 tomos, a

Ptas. 0'60

CADA
TOMO

1. E. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie.
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie.
13. E. Pérez Escrich. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz.
15. Federico Urrecha. Siguiendo al muerto.
16. A. Pérez Nieva. Los humildes.
17. Salvador Rueda. El gusano de luz.
18. Sinesto Delgado. Lluvia menuda.
19. Carlos Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los infiernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Matheu. (Bataplán)
23. Teodoro Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Lucéño. Romances y otros excesos.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.
26. Ricardo Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos.
29. E. Pardo Basán. Arco iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Sotís. La mujer, el hombre y el amor.
31. M. Matos (Corruelo). ¡Aleluyas finas!
32. E. Pardo Basán. Por la España pintoresca (viajes)
33. } A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.
34. } José Estremera. Fábulas.
35. } Emilia Pardo Basán. Novelas cortas.
36. } E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
37. } E. Pardo Basán. Hombres y mujeres de antaño.
38. } J. de Burgos. Cuentos cantares y charcarrillos.
39. } E. Pardo Basán. Vida contemporánea.
40. } Jacinto Laballa. Novelas íntimas.
41. } Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
42. } F. Pi y Margall. Diálogos y Artículos.
43. Charles de Bernard. La casa de los amantes.
44. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
45. Rafael Altamira. Novelas y cuentos.
46. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
47. Rodrigo Sortano. Por esos mundos...
48. Luis Taboada. Perfiles cómicos.
49. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
50. J. Ortega Munilla. Fíjate.
51. F. Salazar. Algo de todo.
52. Mariano de Cavia. Cuentos en guerrilla.
53. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.
54. Francisco Alcántara. Córdoba.
55. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
56. J. López Silva. De rompe y rasga.
57. Antonio Zozaya. Instantáneas.
58. José Zahonero. Cuentecillos al aire.
59. Luis Taboada. Colección de tipos.
60. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
61. Angel E. Chaves. Cuentos de varias épocas.
62. Alfonso Karr. Buscar tres pes al gato.
63. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador.
64. Vital Aza. Pamplinas.
65. Antonio Peña y Gofí. Río revuelto.
66. Enrique Gómez Carrillo. Tristes idillos.
67. Nicolás Estébanes. Calandracas.
68. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
69. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
70. Joaquín M. Bartrina. Versos y prosa.
71. Francisco Basado. En la brecha.
72. Luis Taboada. Notas alegres.
73. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta.
74. Antonio Zozaya. De carne y hueso.
75. Xavier de Montepín. Muerto de amor.
76. Conde León Tolstói. Venid a mí...
77. Alfredo Calderón. A punta de pluma.
78. Enrique Murger. Elena.
79. Luis Taboada. Siga la broma.
80. Laura García de Giner. La Samaritana.
81. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna.
82. Eugenio Antonio Flores. ¡Huérfana!
83. Iván Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
84. Alicia Pestana (Cabel). Cuentos.
85. Angel Guerra. Al sol.
86. T. Dostoievsky. Alma infantil.
87. Edmundo de Amicis. Aire y Luz.
88. Laura García de Giner. Valentina.
89. Edmundo de Amicis. Manchas de color.
90. Voltaire. Zadig y Micromegas.
91. Manuel Ugarte. Mujeres de París.
92. } Obras menores de Cervantes.
93. } Juan Pérez Zúñiga. Chapucerías.
94. } Voltaire. Cándido.
95. } Goethe. Las amarguras del joven Werther.
96. } Jacinto Benavente. Teatro rápido.
97. } Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
98. } J. León Pagano. La balada de los sueños.
99. } Angel Guerra. Polvo del camino.
100. } Camilo Castello Branco. María Moisés.
101. } Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
102. } Antología taurina.
103. } Manuel Carretero. La espuma de Venus.
104. } Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
105. } Eça de Queiroz. La nodriza.
106. } A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
107. } M. Sarmiento. Así.
108. } Felipe Trigo. A todo honor.
109. } Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
110. } Fray Luis de León. La perfecta casada.
111. } Jorge Manrique. Poesías.
112. } Abate Prévost. Manón Lescaut.
113. } J. Givanel Mas. Prosa epistolar.
114. } J. Givanel Mas. Devocionario poético (Antología sagrada).
115. } Miguel A. Rodenas. De las majadas al otero.
116. } Eduardo Marquina. Juglarías.
117. } Gabriel Miró. Los Amigos, los Amantes y la Muerte.
118. } Santiago Rustiñol. Hojas de la vida.
119. } A. de Lamartine. Rafael.
120. } Alfonso Karr. El perro de sir John.
121. } Eduardo Zamacois. Rick.
122. } A. de Lamartine. Graziella.

Luis Capdevila

Las mujeres, la noche y el amor

Un tomo: Ptas. 5

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

MUT803 AJ

OBRA NOVA

M A L L I C A

PREU: 13 PESSETES

Col·lecció DIAMANTE

Obra de les més nobles escriptores i escriptors estrangers. Van publicats 15 tomos, a

Sureda

Luis Capdevila

LA COSTUM

—Vostè, senyor galan,
que té la cara de diamant...